

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης
Πρόγραμμα «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης+ (ΔΡΑ.Σ.Ε.+)»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γενικές οδηγίες λειτουργίας του Προγράμματος «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης+ (ΔΡΑ.Σ.Ε.+)»

1. Ενισχυτική Διδασκαλία

Τα σχολεία τα οποία συμμετέχουν στο πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας στους/στις μαθητές/μαθήτριές τους σε πρωινό χρόνο μόνο για τα ακόλουθα εξεταζόμενα μαθήματα:

- Φιλολογικά (Ελληνικά)
- Μαθηματικά
- Φυσική
- Χημεία
- Βιολογία
- Εμπορικά - Οικονομικά

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» τονίζονται τα ακόλουθα:

α) Καθήκοντα ενισχυτικής διδασκαλίας αναλαμβάνουν καθηγητές/καθηγήτριες που δεν ανήκουν στη διευθυντική ομάδα του σχολείου και κατέχουν οργανική θέση συμβασιούχου, μόνιμου/μόνιμης επί δοκιμασία ή μόνιμου/μόνιμης εκπαιδευτικού, με προτεραιότητα στους/στις εκπαιδευτικούς με τα λιγότερα χρόνια υπηρεσίας. Νοείται ότι σε κάθε τμήμα την ενισχυτική διδασκαλία **αναλαμβάνει ένας/μία εκπαιδευτικός**. Είναι απαραίτητο να απασχολούνται όσο το δυνατόν λιγότεροι/ες εκπαιδευτικοί σε κάθε σχολική μονάδα με τα καθήκοντα της ενισχυτικής διδασκαλίας, για σκοπούς αποτελεσματικότητας και οργάνωσης.

β) Ενημέρωση όσον αφορά στις περιόδους διδασκαλίας με τις οποίες έχει πιστωθεί η εκάστοτε σχολική μονάδα για την ενισχυτική διδασκαλία σε πρωινό χρόνο, έχει αποσταλεί στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όλων των εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων. Ακολουθώντας, καλείστε να συμπληρώσετε το [συνημμένο έντυπο 1](#) (ηλεκτρονικό αρχείο διδακτικών περιόδων ενισχυτικής διδασκαλίας) και το [συνημμένο έντυπο 2](#) (ηλεκτρονικό αρχείο Διδασκόντων/Διδασκουσών), για τα τμήματα στα οποία θα προσφέρεται ενισχυτική διδασκαλία σε πρωινό χρόνο και να τα αποστείλετε σε ηλεκτρονική μορφή, στους/στις Κεντρικούς/Κεντρικές Συντονιστές/Συντονίστριες της Ομάδας ΔΡΑ.Σ.Ε.+ κάθε επαρχίας μέχρι τις 11/09/2026, **για να τύχουν αξιολόγησης και τελικής έγκρισης** από τη Γενική Επιθεωρήτρια Μέσης Εκπαίδευσης (ΓΕΜΕ), Υπεύθυνη του Προγράμματος ΔΡΑ.Σ.Ε.+ για τη Μέση Εκπαίδευση.

γ) Η ενισχυτική διδασκαλία στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» δύναται να παρέχεται ως εξής:

i. Ενισχυτική διδασκαλία εντός τάξης

- Η ομάδα μαθητών/μαθητριών θα λαμβάνει στήριξη εντός της αίθουσας διδασκαλίας από δεύτερο/δεύτερη εκπαιδευτικό, σε συνεννόηση και συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, στο πλαίσιο της παιδαγωγικής αυτονομίας τους, εφαρμόζοντας τις αρχές της συνδιδασκαλίας και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Ο/Η δεύτερος/δεύτερη εκπαιδευτικός θα αξιοποιείται στα τμήματα που φοιτούν τουλάχιστον δεκατέσσερις (14) μαθητές/μαθήτριες και στα εργαστηριακά μαθήματα με τουλάχιστον δώδεκα (12) μαθητές/μαθήτριες μετά τον διαχωρισμό του τμήματος.
- Νοούμενου ότι υπάρχει διαθέσιμη αίθουσα στη σχολική μονάδα και ο αριθμός των μαθητών/μαθητριών είναι τουλάχιστον είκοσι (20), τότε το τμήμα θα μπορεί να χωρίζεται για το καλώς νοούμενο συμφέρον των μαθητών/μαθητριών.
- Κάθε εκπαιδευτικός που απασχολείται στο Πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» παρέχοντας ενισχυτική διδασκαλία, απασχολείται για τουλάχιστον **πέντε (5)** διδακτικές περιόδους στα Φιλολογικά (Ελληνικά), τουλάχιστον **τέσσερις (4)** διδακτικές περιόδους στα Μαθηματικά και τουλάχιστον **τρεις (3)** διδακτικές περιόδους στα υπόλοιπα μαθήματα, για σκοπούς αποτελεσματικότητας και οργάνωσης του Προγράμματος. Στα μαθήματα συνδιδασκαλίας (Φιλολογικά (Ελληνικά) και Μαθηματικά) καλούνται οι δύο (2) εκπαιδευτικοί να αναλαμβάνουν εξίσου τα καθήκοντα τους σε όλες τις διδακτικές περιόδους που τους έχουν ανατεθεί. Ως εκ τούτου, οι ίδιοι εκπαιδευτικοί, καλούνται να αναλάβουν τον αριθμό περιόδων όπως προνοείται στο αναλυτικό πρόγραμμα. Για παράδειγμα στο τμήμα Α1, μάθημα Νέων Ελληνικών, να συνυπάρχουν οι δύο (2) εκπαιδευτικοί Φ1+Φ2 με πέντε (5) περιόδους.

ii. Ενισχυτική διδασκαλία εκτός τάξης:

- Σε ομάδα μαθητών/μαθητριών της Γ΄ Γυμνασίου με Μεταναστευτική Βιογραφία (ΜΒ), η οποία ολοκλήρωσε επιτυχώς το διετές Πρόγραμμα Ελληνομάθειας, είναι δυνατόν να προσφέρεται ενισχυτική διδασκαλία εκτός της τάξης μόνο για το μάθημα των Ελληνικών.
- Η Ενισχυτική διδασκαλία δεν θα υπερβαίνει τις **οκτώ (8)** διδακτικές περιόδους την εβδομάδα, με στόχο την ομαλή ένταξη αυτών των μαθητών/μαθητριών στη γενική τάξη. Τα μαθήματα από τα οποία θα απαλλάσσονται οι συγκεκριμένοι/ες μαθητές/μαθήτριες είναι τα Γαλλικά ή/και τα Θρησκευτικά ή/και η Αρχαιογνωσία.

iii. Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας [δύο (2) εκπαιδευτικοί στο ίδιο τμήμα]:

Σε Γυμνάσια και Λύκεια στα οποία λειτουργεί το Πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» και προσφέρονται τα Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας, θα αξιοποιείται και δεύτερος/δεύτερη εκπαιδευτικός, νοούμενου ότι στο τμήμα φοιτούν τουλάχιστον **δέκα (10)** μαθητές/μαθήτριες με ΜΒ.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της ενισχυτικής διδασκαλίας στα Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε.+», τονίζονται τα ακόλουθα:

α) Το μάθημα θα διεξάγεται σε ξεχωριστή αίθουσα, νοουμένου ότι υπάρχει διαθέσιμη αίθουσα στη σχολική μονάδα, διαφορετικά η ενισχυτική διδασκαλία εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας θα παρέχεται από τον/την εκπαιδευτικό του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» εντός της τάξης.

β) Καθήκοντα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας αναλαμβάνουν εκπαιδευτικοί που δεν ανήκουν στη διευθυντική ομάδα του σχολείου και κατέχουν οργανική θέση συμβασιούχου, μόνιμου/μόνιμης εκπαιδευτικού επί δοκιμασία ή μόνιμου/μόνιμης εκπαιδευτικού, με προτεραιότητα στους/στις εκπαιδευτικούς με προηγούμενη εμπειρία/επιμόρφωση στο συγκεκριμένο αντικείμενο.

γ) Οι εκπαιδευτικοί που αναλαμβάνουν τα συγκεκριμένα καθήκοντα, απασχολούνται με συγκεκριμένο αριθμό περιόδων, σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα:

Αρ. μαθητών/μαθητριών	Περίοδοι ενισχυτικής διδασκαλίας MB στα Ελληνικά
0-9	0
10-13	μέχρι 4
14-17	μέχρι 10
18-25	από 14 μέχρι 20

δ) Νοείται ότι η διεύθυνση της εκάστοτε σχολικής μονάδας **ενημερώνει** τους γονείς/κηδεμόνες για τη συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών στο Πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» και φροντίζει για τη διαμόρφωση και την τήρηση του ωρολόγιου προγράμματος.

Περισσότερες πληροφορίες για τη λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταναστευτικής Βιογραφίας της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, κατά τη σχολική χρονιά 2026-2027, περιλαμβάνονται [στην εγκύκλιο γπρ20287, ημερομηνίας 30/07/2026.](#)

2. Δημιουργική Απασχόληση σε απογευματινό χρόνο

Οι σχολικές μονάδες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης στους/στις μαθητές/μαθήτριές τους σε απογευματινό χρόνο για τα ακόλουθα μαθήματα:

- Ξένες Γλώσσες / Ρωσικά
- Ξένες Γλώσσες / Αραβικά
- Θέατρο
- Τέχνη
- Φυσική Αγωγή
- Χορός
- Μουσική

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της δημιουργικής απασχόλησης του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε.+», τονίζονται τα ακόλουθα:

α) Για το καθένα από τα πιο πάνω, θα προσφέρονται **δύο (2)** μαθήματα ανά εβδομάδα διάρκειας ενενήντα (90) λεπτών το καθένα, σε απογευματινό χρόνο, στον χώρο της εκάστοτε σχολικής μονάδας, στη βάση συγκεκριμένου ωρολόγιου προγράμματος.

β) Προϋπόθεση για τη λειτουργία μιας ομάδας σε απογευματινό χρόνο είναι ο αριθμός των ενδιαφερόμενων μαθητών/μαθητριών. Ο ελάχιστος αριθμός είναι επτά (7) μαθητές/μαθήτριες και ο μέγιστος δεκαπέντε (15), ανάλογα με το θέμα. Επιπρόσθετο κριτήριο λειτουργίας μιας ομάδας αποτελεί και η διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών σε κάθε ειδικότητα του μητρώου ΔΡΑ.Σ.Ε.+. Σε περίπτωση που υπάρχει χαμηλό ενδιαφέρον για κάποιο θέμα, θα γίνεται προσπάθεια ενοποίησης ομάδων μαθητών/μαθητριών.

γ) Θα πρέπει να δοθούν σε όλους τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/μαθητριών του σχολείου σας τα συνημμένα έντυπα [συνημμένο έντυπο 3](#), για να επιλέξουν τα προσφερόμενα θέματα που τους ενδιαφέρουν και, στη συνέχεια, να συγκεντρώσετε την αντίστοιχη Δήλωση Ενδιαφέροντος Μαθητή/Μαθήτριας ([συνημμένο έντυπο 4](#)). Σημειώνεται ότι τα συνημμένα έντυπα 3 και 4 είναι ενδεικτικά και μπορούν να τροποποιηθούν αναλόγως.

δ) Τα τελικά προγράμματα των σχολείων, τα οποία θα διαμορφωθούν με βάση τις δηλώσεις των μαθητών/μαθητριών (συνημμένο έντυπο 4), θα πρέπει να παραδοθούν από τους/τις Τοπικούς/Τοπικές Συντονιστές/Συντονίστριες των σχολείων σας στους/στις Κεντρικούς/Κεντρικές Συντονιστές/Συντονίστριες της Ομάδας ΔΡΑ.Σ.Ε.+ της επαρχίας σας, μέχρι την **Παρασκευή, 18 Σεπτεμβρίου 2026**.

ε) Τονίζεται ότι ο/η Διευθυντής/Διευθύντρια, ο/η Κεντρικός/Κεντρική Συντονιστής/Συντονίστρια και ο/η Τοπικός/Τοπική Συντονιστής/Συντονίστρια, έχουν την απόλυτη ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου της εύρυθμης λειτουργίας του Προγράμματος.

Περισσότερες πληροφορίες για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος περιλαμβάνονται στον [«Οδηγό Λειτουργίας Προγράμματος ΔΡΑ.Σ.Ε.+ Μέσης Εκπαίδευσης 2026-27»](#).